

Р. Б. ВОРОБЕЙ*

**МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ “АКТУАЛЬНІ
ПРОБЛЕМИ ПАРТИЗАНСЬКО-ПІДПІЛЬНОГО РУХУ
В УКРАЇНІ В РОКИ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ”**

14 грудня 2011 р. у м. Корюківка Чернігівської області відбулася міжнародна наукова конференція “Актуальні проблеми партизансько-підпільного руху в Україні в роки Великої Вітчизняної війни”. Науковий форум проведено на виконання Указу Президента України В. Ф. Януковича від 22 вересня 2011 р. № 925 “Про заходи у зв’язку з 70-ми роковинами Корюківської трагедії”.

Організаторами заходу виступили Чернігівська обласна державна адміністрація, Корюківська районна державна адміністрація, Український інститут національної пам’яті, Інститут історії України Національної академії наук України, Чернігівський національний педагогічний університет ім. Т. Г. Шевченка, Державний архів Чернігівської області, Чернігівський обласний історичний музей ім. В.В. Тарновського, комунальний заклад “Пошукове агентство по створенню науково-документальних серіалів “Книга пам’яті” та “Реабілітовані історією” Чернігівської обласної ради, Корюківський історичний музей, Чернігівська обласна організація національної спілки краєзнавців України.

Участь у науковій конференції взяли дослідники та краєзнавці, представники громадськості з Білорусі, Росії та України.

У роботі конференції взяли участь голова Чернігівської обласної державної адміністрації, кандидат філософських наук Володимир Хоменко, представник парламентської фракції “Реформи заради майбутнього” у Верховній Раді України Анатолій Ладний (за дорученням голови фракції – народного депутата України Ігоря Рибаківа), керівництво Корюківської райдержадміністрації та районної ради.

Виступаючи перед учасниками конференції, голова обласної державної адміністрації Володимир Хоменко зокрема зазначив, що конференція присвячена дослідженню усіх аспектів партизансько-підпільного руху. Від його зародження та діяльності у тяжких умовах осені 1941 р. – зими 1942 р. до поступового розгортання руху протягом 1942 р. – на всіх етапах боротьба народних месників супроводжувалась небаченим героїзмом та самопожертвою. Володимир Хоменко підкреслив, що однією з найжорстокіших кривавих акцій окупаційної влади стала Корю-

* *Воробей Раїса Борисівна* – кандидат наук з державного управління, директор Державного архіву Чернігівської області.

Під час виступу директора Українського інституту національної пам'яті Валерія Солдатенка.

ківська трагедія – мабуть, наймасштабніша за кількістю вбивств мирних жителів усього містечка у Другій світовій війні: у березні 1943 р. карателі знищили близько 7 тисяч наших земляків; ця страшна цифра вражає у порівнянні із відомими на увесь світ трагедіями білоруської Хатині, російської Хацуні, чеської Лідице та французького Орадуру.

Серед науковців з України, які виступили на конференції, Валерій Солдатенко – директор Українського інституту національної пам'яті, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України; Олександр Лисенко – завідувач відділу історії України періоду Другої світової війни Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор; Дмитро Веденєєв – заступник директора Українського інституту національної пам'яті з наукових питань, доктор історичних наук, професор; Ростислав Пилявець – провідний науковий співробітник відділу досліджень історичних трагедій народів України Українського інституту національної пам'яті, кандидат історичних наук, доцент; Роман Подкур – відповідальний секретар Головної редколегії науково-документальної серії книг “Реабілітовані історією” “Книга пам'яті”, старший науковий співробітник Інституту історії НАН України, кандидат історичних наук, науковці з Чернігівщини.

У доповідях йшлося про вплив на формування національної пам'яті в Україні дослідження питань партизанського руху в часи Великої Вітчизняної війни; про нацистський терор на території окупованої України, про події Корюківської трагедії 1943 р. Значний інтерес викликала характеристика архівного фонду Української республіканської надзви-

Учасники наукової конференції.

чайної комісії з розслідування злочинів, заподіяних німецько-фашистськими загарбниками, про знищення мирного населення.

Від Білорусі та Росії з доповідями виступили Артур Зельський – директор Білоруського державного меморіального комплексу “Хатинь” (Республіка Білорусь); Олена Маслова – директор Меморіального комплексу “Хацунь” (Російська Федерація, Брянська область). Олена Маслова розповіла про створення та відкриття меморіального комплексу в Брянській області, що є даниною пам’яті про загиблих та закатованих людей під час Другої світової війни та висловила сподівання, що меморіальний комплекс в Корюківці стане загальноукраїнським пам’ятником скорботи за українцями, загиблими в роки війни. Артур Зельський поділився досвідом організації роботи всесвітньовідомого меморіального комплексу “Хатинь”.

На науковому форумі були також презентовані нові книжки, а саме: видання партизанських спогадів та матеріалів Круглого столу з проблем історії партизанського руху в Україні, який відбувся в Українському інституті національної пам’яті у вересні 2010 р. (ДП “Парламентське видавництво” Верховної Ради України); “Партизанська слава. Чернігівська область” – доробок Чернігівського пошукового агентства зі створення науково-документальних серіалів “Книга Пам’яті” та “Реабілітовані історією”, яке побачило світ за сприяння народного депутата України, голови фракції “Реформи заради майбутнього” Ігоря Рибаківа. Учасники конференції отримали книгу Людмили Студьонової “Право на безсмертя” та фотоальбом до 70-річчя партизанського руху в Україні, підготовлений до друку працівниками Державного архіву

Огляд документальних виставок, які підготували працівники Державного архіву Чернігівської області та Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського.

Чернігівської області та Чернігівського обласного історичного музею ім. В. В. Тарновського.

Присутні також ознайомилися із документальними виставками “Чернігівщина партизанська” з фондів Державного архіву Чернігівської області та “Червона стрічка на кубанці”, представлених Чернігівським обласним історичним музеєм ім. В.В. Тарновського.

Державний архів Чернігівської області представив документи, що розповідають як про партизанський рух на Чернігівщині в цілому, так і про Корюківську трагедію 1943 р. зокрема. Це – хронологічна довідка по м. Корюківка Корюківського району Чернігівської області (жовтень 1944 р.), акт про вбивства та знищення мирного населення у м. Корюківка Корюківського району Чернігівської області (2 вересня 1944 р.), акт судово-медичної експертної комісії по м. Корюківка Корюківського району Чернігівської області (17 грудня 1943 р.), відомість про наслідки німецької окупації (знищення населених пунктів і дворів) у районних центрах Чернігівської області (1943–1944 рр.), звіт про роботу Корюківського підпільного райкому КП(б)У за період з вересня 1941 р. по жовтень 1943 р., акт судово-медичної експертної комісії по м. Корюківка Корюківського району Чернігівської області (17–18 грудня 1943 р.).

Попереду – проведення нових наукових досліджень, оприлюднення архівних документів, виставкова та видавнича діяльність, присвячені вшануванню пам’яті жертв Корюківської трагедії 1943 року.